

מילי דמלכא

שיחות ומאמרים שזכינו לשמוע מאת
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

השבת נועם הנשמות
שיחת קודש – פרשת יתרו תשפ"ב

יו"ל ע"י
מכון שפה ברורה
שע"י חסידי קאסוב
פר' עקב תשפ"ב לפ"ק

- אחים יקרים אחים לדעה -

הננו בזה בקריאה של חיבה לכל קוראינו ואנ"ש היקרים שיחי
שהיות ומלאכת הכתיבה, העריכה, וסידור הגליונות, שיהיו באופן נאה ויאה ומכובד עולים ממון הרבה,
וכדי להוציא את הגליון אנו צריכים את עזרת הציבור החפץ ורוצה בקיומו

אנו פנים לעזרת הציבור הושיטו ידכם והרימו את נדבת לבכם לתרום מתנה יפה ונכבדת

וההזדמנות נאותה לתרום לעילוי נשמת יקירכם אשר בוודאי תהא
לטובת נשמתם זכות הפצת דברי תורה האלו
וגם בעת שמחתכם תבוא הברכה לכם ולביתכם

והנצחתם תונצחו בתוך הקונטרסים הפרסם עושי מצוה

ובכן אלו הרוצים בהנצחה או החפצים לתרום עקב שמחה וכן מי ברצונם לתרום לעילוי נשמת

יפנו לר' מאיר גאדינגער הי"ו במס' 917-686-5892

או להתקשר ע"ד אימייל ל **toraskosov@gmail.com**

וזכות הגדול של זיכוי הרבים תעמוד לכם להתברך בכל מילי דמיטב

צדקת רבי מאיר בעל הנס - כולל קאסוב

**געדענקט די הייליגע סגולה פאר
ליבט בענטשען און ביי אלע אייערע
שמחות כמנהג אבותינו ודבותינו**

**לשמוע דרשות, ושיעורים שונים מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
וכן למודעות ומאורעות שונות בקרב קהילתינו הק'
יש להתקשר לקו "קול קאסוב"**

במס' 972-72-370-1810 או במס' 718-682-2004 ישראל 972-72-370-1810

כל הזכויות שמורות

להערות והארות או לקבל הגליון מדי שבוע בשבוע ע"י e-mail

יש לפנות להמערכת

במס' 917-686-5892

או אל **toraskosov@gmail.com**

נערך ונסדר ע"י:

ישר
Publishing & Production
718.484.2189

קהל חסידי קאסוב

עיה"ק ירושלים תובב"א

בס"ד

הננו בזה להודיע לכל הקהל הקודש
שעריכת שלחן הטהור וסעודה שלישית
בצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שבת פר' עקב

יתקיימו בביהמ"ד וויזניץ

ברחוב אדוניה הכהן

שלחן הטהור ליל שבת: בשעה 11:00

מנחה ושל"ס: בזמן הדלה"ג

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ימסור השיעור השבועי

שיחת חסידות בעניני דיומא

כמדי שבוע בשבוע

ביום ה' ראה בערב - בשעה 10:00

בביהמ"ד הנ"ל

ניתן לשמוע מודעות אודות השלוח"ט, שיעורים, דרשות, ומאורעות שונות

בעת שהותו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בארה"ק

בקו "קול קאסוב"

במס' 072-370-1810 [2-1]

היטיבה ה' לטובים ולישרים בלבותם

אלו יעמדו על הברכה
שנדכו סכום הגון להוצאת הגליונות

פטרון הגליון

נדבת ידידינו הרב החסיד המפואר
מו"ה אהרן מאיר שווארץ הי"ו

לעילו נשמתה הטהורה של
אשתו האשה החשובה והצנועה אשת חיל עטרת בעלה

מרת **מרים בת אליהו הכהן ע"ה**
נלב"ע כ"ו אב תשע"ח לפ"ק

זכות הלימוד בגליון הלז יהיה עילו לנשמתה בגנוזי מרומים, ויגן בעד בעד בעלה ויוצאי חלציה
שיחי' שיתברכו בכל מעשי ידיהם בשפע ברכה והצלחה בכל עסקיהם, וימצאו חן וחסד בעיני
אלקים ואנשים בכל חפציהם מתוך עושר ואושר שלות הנפש הרחבת הדעת כל ימי חייהם

הרוצה להשתתף בהוצאת הגליונות נא להתקשר למס' 3245-661-347

וזכות הגדול של זיכוי הרבים תעמוד לכם להתברך בכל מילי דמיטב

השבת נועם הנשמות

שיחת קודש – פרשת יתרו תשפ"ב

גודל מעלת יום השבת, שבו מתקשרים לשורש הגשמיות שבשבת קודש הוא רוחני, וממנו תוצאות לימות החול או צריך להעלות הגשמיות לגבוה

נתמלאו חשק ורצון אליו, כמו התינוק שהולך אחר מעשה נערות ושוכח באביו, ואחר כך כשרואה את אביו, מחמת חשקו אליו משליך הכל ומתדבק בו, ורץ אליו, מחמת שהוא נתח מנתחיו, כן בניבול כשה' יתברך מבהיק ויו הדרו אל הברואים, או מגמת פניהם אליו בתשוקה גדולה, וזהו רצונו שמקווה מהם, וזה סיבת קיומם, וזהו ענין השבת, שהוא השבה אל השורש, רצה לומר שהשורש מאיר על הענפים, והענפים חושקים ומתענגים בו ונכספים אליו והוא אחדות ה' יתברך"ב.

כל ברכא'ין דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין

ידועים הם דברי הזוה"ק שיום השבת קודש הוא מקור

שבת – השבה אל השורש

כבר דיברנו רבות אודות הידוע מהבעש"ט הק' שענינה של שבת הוא השבה לשורש, וכדאיתא מהמגיד הגדול זי"ע בזה"ל, "השבת הוא שמתגלה השורש והענפים חושקים אליו, פירוש שיום השבת הוא יום קדוש שמאיר ומתגלה בהירות מקדוש, שהוא ה' יתברך, קדוש הקדושים, ומאיר על הברואים, פירוש כי ענין רוחניות של הכל הוא מה שנאצל במחשבה הקדומה, וזה חיות של הכל, ואחר כך, כשנברא הכל בפועל על ידי השתלשלות, אף על פי כן אותו הרוחניות נשאר למעלה נעלם בשורשו, והחיות שבברואים היה קטן מאוד וכו'.

בא שבת בא מנוחה, היינו בהירות הוייתם של הברואים הנעלמת, שהוא מעצמותו יתברך שמו, ואז

א. ליקוטים יקרים, אות קצ"ה.

ב. ועיין להלן בהמשך המאמר מש"כ בקדשו בספה"ק 'יושר דברי אמת' לבאר הדברים יותר.

מילי דמלכא

ובזוה"ק על ויברך יום השביעי, ויקדש אותו במן. והקשה, כיון דלא אשתכח ב"י מנא, מה ברכתא אשתכח ב"י, אלא כולא בשביעאה תליא כו'. פ"י מה שאין בו התפשטות, רק הביטול אליו ית', מזה עצמו באין כל התולדות, ושבת נותן ברכה לכל ימות החול, ע"י שבשבת כל הברואים מתבטלים לשורשן, וזה כבודו ית', כי כל מה שברא הקב"ה בעולמו לכבודו ברא"ה.

כיצד שייד להתקשר בימות החול אל השבת קודש

ונמצא למדין שע"י ההתקשרות בשורש שבא ע"י קדושת השבת זוכים להשפעה מרובה גם לששת ימי המעשה. ותורה הוא וללמוד אנו צריכים, מדוע וכיצד יכולים להתעלות כל כך באמצעות השבת, ולקבל על ידה השפעה אף בששת ימי המעשה הבאים אחריה, כי לכאורה, היה צריך להיות שרק בשבת שנאמר בה (שמות לא יג) 'אות הוא ביני וביניכם לדורתכם לדעת כי אני ה' מקדשכם' יוכלו לדעת את ה' ולהתקדש אליו, אבל ביתר הימים

הברכה וכל ששת ימי המעשה מתברכין ממנו, כי כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין.

ובביאור הענין נביא מדברי מרן השפת אמת זי"ע אשר כתב דברים כדרכונות בענין זה, וזה לשון קדשו, "בזוה"ק כ' נח הוא בחי' שבת כו' ע"ש. ברש"י עיקר תולדותיהם של צדיקים מצות ומעש"ט. כל הנבראים צריכין לעשות תולדות, פ"י כי השי"ת נתן נקודה קדושה בכלל הבריאה. והנבראים בפרט בנ"א, צריכין להרחיב נקודה זאת, שתתפשט כחה בכל הארץ. אך כי אלו התולדות הם רק ע"י הביטול, שאדם מבטל עצמו להבורא ית', ויודע ומבין כי אין בכחו מעצמו לעשות תולדות, ואינו מוצא לו מעצמו מקום רק בכח הבורא ית', וכפי מה שיוודע זאת, כך עושה תולדות. וז"ש הפ' אלה תולדות נח, בחי' מנוחה, וישוב הדעת, לחזור כ"א לשורשו ולהבין כי אין לו חיות מעצמו כלל, ועי"ז עושה תולדות, אף כי בחי' זו היפוך התולדות והתפשטות, עכ"ז עיקר התולדות תלוין בזה.

ג. יתרו דף פח. וזה"ל "כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין, ותאנא אמאי לא אשתכח מנא ביומא שביעאה משום דהווא יומא מתברכאן מיניה כל שיתא יומין עלאין". וענין זה מובא בזוה"ק בהרבה מקומות.

ד. נח, תרל"ה.

ה. עיי"ש המשך דבריו הק'.

השבת נועם הנשמות

ג

ששבת ווי אבדה נפש'. ופירש רש"י: נשמה יתירה - רוחב לב למנוחה ולשמחה, ולהיות פתוח לרוחה, ויאכל וישתה ואין נפשו קצה עליו. ועלינו להתבונן בדיבורים הללו, כיצד יתכן לומר, שכל הזכיה בנשמה יתירה - המתנה טובה שיש להקב"ה בבית גנזיו (שבת י:), היא כדי שנוכל להתעדן במשמנים לאכול ולשתות כש'אין נפשו קצה' מרוב שביעה ולהתענג בתפנוקי בשר ודגים וכל מטעמים, והלא דבר הוא.

'מעשיהם של רשעים' על פי דרכו של ה'בעל שם טוב הקדוש' זי"ע
להקדמת הענין, נעורר יסוד גדול
שהנחיל ה'בעל שם טוב הקדוש' זי"ע (תולדות יעקב יוסף פרשת בראשית משמו) לדורות עולם, באמצעותו יואר לנו למצוא תשובה לשאלת חכם ששאלנו. ותוכן דבריו המה על מה ששנו חכמים במדרשם (ב"ר ג ח): 'ויהי ערב ויהי בוקר' (בראשית א לא), 'ויהי ערב' - אלו מעשיהם של רשעים, 'ויהי בוקר' - אלו מעשיהם של צדיקים. על פי פשוטם של דברים, 'מעשיהם של צדיקים' הם המעשים שנעשו על ידי צדיקים, ו'מעשיהם של רשעים' הם המעשים שנעשו על ידי רשעים. בא מרן זי"ע וחידש, שאין המכוון כלל על עושה הפעולה האם הוא צדיק או רשע, אלא על הדבר הנעשה, שבמעשים עצמם יש פעולות שהם בגדר 'צדיקים' ויש מהם בבחינת

שבהם נצטוונו לעשות מלאכתנו, שוב לא יהיה ביכולת להשיג את ה' בכח השבת.

כפתחא רבה להבין הענין, עלינו להעמיק בתפלתנו בכל שבת ושבת בברכת יוצר של שחרית שם אנו אומרים: 'לא-ל אשר שבת מכל המעשים, ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו, תפארת עטה ליום המנוחה עונג קרא ליום השבת, זה שיר שבח של יום השביעי שבו שבת א-ל מכל מלאכתו, לפיכך יפארו ויברכו לא-ל כל יצוריו, שבח יקר וגדולה וכבוד יתנו לא-ל מלך יוצר כל, המנחיל מנוחה לעמו ישראל בקדושתו ביום שבת קודש' וכו'. ולא בכדי לקחנו תפלה זו, כי היא חמורה עד מאד, שאף שיש הוספות רבות בתפלות השבת, מכל מקום מי שנאנס ולא אמרם אינו חוזר לראש תפלתו, שלא כבתפלה זו שחובה לאומרה (רמ"א או"ח סי' רפא). ומפני עומק הדברים והמושגים, נלך עקב לצד אגודל עד אשר נבוא לפרש לאנשים פשוטים כערכנו דברים מכבשונו של עולם.

נשמה יתירה של שבת

אמרו בגמרא (ביצה טז, וראה גם זוהר הקדוש ח"ב רד:): 'נשמה יתירה נותן הקב"ה באדם ערב שבת, ולמוצאי שבת נוטלין אותה הימנו, שנאמר (שמות לא יז) 'שבת וינפש', כיון

מילי דמלכא

וקיום מצות ששמה 'מעשיהם של צדיקים'. ומלבד זאת יש עבודה הקרויה בחיבה 'מעשיהם של רשעים' שהיא העלאת נחת רוח מעניני גשמיות שמושכים מטבעם לרשעות ולחטא, שיהיו נעשים לשמו ולזכרו של הקב"ה, ועל ידי זה יתעלו מלהיות 'יש' גשמי ל'אין' רוחני. והכי קרא שמו 'מעשיהם של רשעים', שהמעשים עצמם הם בחינת רשעים כיון שנראים גשמיים, אבל באמת כשעושים אותם כדבעי, הרי שהם עצמם תורה ורוחניות כ'מעשיהם של צדיקים' ממש. בדרכו זו האיר ה'בעל שם טוב הקדוש', שכל איש אשר בשם ישראל יכונה, יש לו קשר ושייכות לעבודת ה', ואף אם הוא רחוק מ'מעשיהם של צדיקים' יגיעה וידיעה בתורה, עדיין יש לו חלק ונחלה ב'מעשיהם של רשעים' לעשות כל צרכי גופו מתוך ידיעה וחיבור שהוא מיד ה' והגיע אליו בהשגחה פרטית ומחשבות טובות כהנה'.

'מעשיהם של צדיקים' - שבת קודש, 'מעשיהם של רשעים' - ימות החול

עבודה זו של 'מעשיהם של רשעים', היא המלאכה הקיימת בששת

'רשעים' אבל שניהם שווים לטובה אצל השי"ת.

פירוש, קודם התגלות תורת החסידות היתה הדעה הרווחת, שהעולם חלוק לשניים: יש את אותם בני עליה שעסוקים בתורה ויראת ה', ולכן כל מעשיהם הם בגדר 'מעשיהם של צדיקים'. ואף שמוכרחים להתעסק בגשמיות ועושים זאת לשם שמים, זה לא שיש בהם איזה רבנות וענין, ונח היה שלא נבראו אותם הגשמיים והיה אדם יכול להסתפק בלעדם, ורק עכשיו שנבראו יש שכר לצדיק העושה אותם לשם שמים. מנגד לאלו הצדיקים, יש את אותם שאין בהם מתום בהיותם ריקנים מתורה ויראה והם 'רשעים', שכל מעשיהם נכללים בגדר 'מעשיהם של רשעים' על שם עושיהם.

עך שהגיע 'הבעל שם טוב הקדוש' והזריח פירוש אחר בדרך העבודה, שאם הקב"ה יצר את העולם במציאות שהאדם יצטרך לעסוק בעניינים גשמיים, שוב לא ניתן לומר שטוב יותר היה אם לא היו לנו שייכות לעניני הגשם כי זהו רצונו ית', אלא שישנם ב' סוגי עבודת ה', יש עבודה רוחניות לימוד התורה

1. דברי הר"ן (דרשות, הדרוש השישי): 'כי מי שכוונותיו דקות בהשי"ת, גם כשהוא מתעסק בדברים המוניים, בעניני העסקים והקנינים, הוא עובד השי"ת עבודה גמורה, ומי שאין כוונתו דקה בהשי"ת, גם כשהוא חושב לעבוד את ה' הוא ממרה אותו. וכיוצא בזה אמר הנביא (ישעיה כט יג) 'בפני ובשפתיו ככדוני ולבו

השבת נועם הנשמות

ה

ימי המעשה, אז צריך לקדש את הגשמיות ולהעלותה לשם שמים, ולכן בתורת הסוד והחסידות (לקוטי תורה פרשת בהר, אהבת שלום פרשת עקב ועוד רבים) נקראים ימי החול 'ימי מלחמה', שבהם דומים יראי ה' לאנשי חיל העומדים על המשמר לבל יפלו במוקשי אויביהם. אך יום השבת בחינה אחרת יש לו שהוא 'יום מנוחה וקדושה', ועיקר העבודה בו הוא

רחק ממני, ונאמר (ירמיה יב ב) 'קרוב אתה בפיהם ורחוק מכליותיהם', כי אין העיקר מעשה המצות ובקשת השפתים, אבל אחרי כוונת הלב הן הדברים.

וראה עוד ב'באר מים חיים' (פרשת שלח): 'והנה נודע אומרם ז"ל (במדב"ר יג ו) מן היום הראשון שברא הקב"ה את העולם נתאוה לדור עם בריותיו בתחתונים. ובחינת הדירה הוא על אופן האמור, כשלוקח אדם פרי מפרי הארץ או שאר חפצים מארץ התחתונה הלזו, ומשרה עליהם שם ה' וקדושתו לתקנם בעשיה חדשה, הרי שמו יתברך שוכן בתחתונים כמו בעליונים, כיון שנחלק על חפצי העולם אורו ברוך הוא ויחודי שמותיו. וממילא כל בחינת הגשמיות אשר בדברים ההם הנמשכים משורש הרע, כולם בטילין ומבוטלין עבור אורו ברוך הוא ומתמעטין והולכין. וחיות הרוחניות שבדבר ההוא מיום בריאתו מתעורר עתה ביותר ויותר מול אור ה' החופף עתה מלמעלה, ושניהם כאחד מסייעין זה לזה לבטל הרע מיסוד עפר הגשמיות שבו, כי באה עליו המלחמה פנים ואחור ואז נתגדל ונתקדש שם ה' בכל הדברים התחתונים שלזה היה עיקר הבריאה, להרחיק החפצים הללו רחוק מאוד מאור פניו יתברך, ואחר כך יתקרבו אליו מן המרחק הגדול על ידי עבודת האדם, שבזה יטיב לכל העולמות כמו שהארכנו כמה פעמים בזה, ואז דירתו יתברך בתחתונים, כי בכל דבר ודבר נתבטל בחינת הגשמיות והרע שבו, ונתרבה אור חיות הקדושה אור פניו יתברך בכל מקום ומקום, והוא שוכן בתוכם ואת זה חפץ'.

ז. זה לשון הספר הקדוש 'אהבת שלום' (פרשת עקב): 'דהנה ידוע (לקוטי תורה פרשת בהר, טעמי מצות שמיטה) דששת ימי המעשה הם 'עת מלחמה' (ע"פ קהלת ג ח), והיינו שצריך לעסוק בהם בבירורין, כי ששת ימי החול הם בבחינת 'עץ הדעת טוב ורע' (בראשית ב ט), ועל כן צריך לברר הטוב מהרע. וזו היא עיקר המלחמה, לברר הטוב מהרע, והטוב מתעלה, והרע נופל לנוקבא דתהומא רבא. לאפוקי בשבת קודש, היא 'עת שלום' (ע"פ קהלת שם), כי היא בחינת 'עץ החיים' (בראשית שם), אילנא דחיי, ואין צריך לבירורין, כי כבר נתברר הכל. ועל כן נקראת שבת 'שלום' (זוהר הקדוש ח"ג קעו). ואף על פי שעיקר גמר הבירור יהיה אי"ה קודם ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו, על כל פנים בדרך פרט הוא לעת עתה בשבת קודש, שהיא מעין העולם הבא (ברכות נז:), מעין הגאולה, שאז נגמר הבירור הפרטי. והבירור הנעשה בחול, הוא על ידי גלות ויסורים שיש לעובדי ה', כל חד לפום דרגא דייליה, וזו היא בחינת מלאכת המשכן. ובשבת קודש, שאז כבר

רוחני וחלק אלוה ממעל כמו
 'מעשיהם של צדיקים' ממש, וזה
 עומק ענין 'השבה לשורש' בשבת.
 ובזה מיושב שאלתינו, שכן אכילת
 שבת איננה אכילה ועינוג גופני והס
 מלומר שזה תפקיד ה'נשמתין חדתינ',
 אלא עיקר המכוון בלהתענג בתענוגים
 הוא גילוי פנימיות המאכל שהוא אינו
 גשמי אלא מוצא פי ה', המתגלה בכח
 הנשמה יתירה שבשבת, ולכן הנשמה

הקרבת אלהים לי טוב, שזוכים לגעת
 בפנימיות ששם הכל רוחניות, בכח
 המתנה טובה של הנשמה יתירה.

בזאת נוכל להבין את ששאלנו מדוע
 מתענגים על רוב מעדנים ביום
 השבת, דהנה זה עתה נודע לנו
 שבשבת קודש מתגלה לאדם פנימיות
 הבריאה באור גדול שגם מה שהיה
 נדמה בעיניו בכל ימות השבוע לגשמי
 זה אינו נכון^ה, לפי שבשורשו הוא

נגמר הברור, היא בחינת הקמת המשכן, וכמבואר בספרים הקדושים (עין מאור
 עינים פרשת כי תשא).

ח. וכך איתא ב'שפת אמת' (פרשת בראשית שנת תר"ג): **'בשבת קודש יש הארה לאדם
 מצורה הפנימיות שהיא נשמה יתירה היורדת מגן עדן לבני ישראל, שהוא יומא
 דנשמתין ולא דגופין כדכתיב ב'זוהר הקדוש' (ח"ב רה). פירוש, שהנשמה גוברת
 על הגוף בשבת קודש וכמו שאמר חז"ל (ב"ד יא ב) 'אין דומה מאור פניו של
 אדם בשבת לימות החול' וכו'. ושבת לא כן, רק מתנה טובה הוא (שבת י:), משום
 שהוא ממקום הגנוז שהוא באחדות כנ"ל, וכמו שאומרים (בברכת השכיבו) 'פורס
 סוכת שלום עלינו, כמו שכתבתי במקום אחר פירוש 'שלום', כשחלק התחתון
 מתדבק בשורש העליון'.**

ט. ראה באורך ב'פרי עץ חיים' (הקדמה לשער השבת פרק א). וזה לשון הרמ"ע מפאנו
 ב'מאמר תיקוני תשובה' (פרק י): **'ביום השבת גם עשיה נכללת באצילות בעליית
 העולמות'.**

י. וכך כתב ב'יושר דברי אמת' (קונטרס השני אות מו): **'זוהו ענין השבת שהוא השבה
 אל השורש, רצונו לומר, השורש מאיר על הענפים והענפים חושקים ומתענגים
 בו ונכספים אליו והוא אחדות עם השי"ת'.**

וב'קדושת לוי' (פרשת בראשית) פירש בדרך זו את הפסוק (בראשית ב ג) **'כי בו שבת
 מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות'.** רצה לומר, **'על פי המבואר בספרי קודש,
 דאדם גם שהוא בארץ - על ידי מעשיו זוכה להתהלך כל ימי חייו בעולמות
 העליונים, ובפרט בשבת קודש, שקדושת שבת כל כך גדולה שאדם מדבק עצמו
 בקדושה עליונה, נמצא בשבת חוזר האדם לשורשו. וזהו 'כי בו שבת', 'שבת'
 הוא מלשון חזרה, 'מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות', 'לעשות' דייקא, שגם
 מלאכה שברא בעולם עשיה, דהוא האדם, בשבת חוזר לעולמות עליונים
 במחשבתו מרוב בהירות וקדושת שבת'.**

השבת נועם הנשמות

ז

זה סוד פריסת סוכת שלום (זוהר הקדוש ח"א מח.), כי סוכה רוצה לומר יסכה שהוא לשון צפייה (ראה מגילה יד.) שהוא ענין הבהירות המתגלה, כדי שעל ידי זה ישתוקקו הנשמות אליו ועיני כל אליו יצפו, ושלום הוא ענין התקשרות הברואים בבורא יתברך כי זהו שלימות ושלום הכל אחד וכו'. ולפי זה אם עיני שכל לה, תבין עיקר יום השבת הוא להתדבק בהשי"ת בתפלה ותורה, ולזה קורא זוהר (ח"ב רה.) 'האי יומא יומא דנשמתין ולא יומא דקיימא בגופא', רצונו לומר, שמאיר שורש הנשמות על הנשמות שבגופים, והם נכפים אליו, וזה נקרא תוספות נשמה יתירה'. היינו, שבימות החול עבודתינו להעלות הגשם לגבוה, אבל ביום השבת אזי האכילה והשינה הוא גם כן ענין של נשמה, הנשמה יתירה הבאה למאכל ולמשתה ולעונג, ולכן האכילה זו אינה מגשמת. ומשם כוחנו ליטול לפעול שגם בעת שהעבודה היא בחינת 'מעשיהם של רשעים' שיעלו גם כן ברצון לגבוה².

יתירה נהנת מן המאכל, היינו מן הפנימיות שבו³. וביורור זה המתגלה מחמת יום השבת, נותן כח וצידה לדרך לזמנים של 'כבוד אלהים הסתר דבר' – בימות החול, שגם אז יהיה ברור אצל האדם שהגשמיות אחוזה ברוחניות כפי שנודע לו בהארות השבת, ואז ילך לבטח בעבודת 'מעשיהם של רשעים' ויעשה הגשמיות כרצון שמים בחיבור לשורש.

וכה הם דבריו של הרה"ק מזאבריז' זי"ע ב'יורש דברי אמת' (קונטרס השני אות מח): 'ענין השבת הוא, שמתגלה השורש והענפים יוצאים וחושקים אליו, ותשוקה זו מאחדם כי הוא כאילו היה השי"ת לבדו, כי הוא הם אינם חושקים רק להשי"ת ובמלים ממלאכתם ותענוגם של חול שהם חוין מזה, רק להתדבק להשי"ת וכו'. כלל העולה, שיום השבת הוא יום קדוש שמאיר ומתגלה בהירות מקודש שהוא השי"ת קדש הקדשים ומאיר על כל הברואים, ועיקר על עמו ישראל, כי

יא. כלשון מרן בעל התניא זי"ע ב'תורה אור' (פרשת בשלח): 'אך הנה יש ב' מיני אכילות של חול ושל שבת, 'צדיק אוכל לשובע נפשו ובטן רשעים תחסר' (משלי יג כה), כי אכילות של חול הוא להיות בירור - 'ובטן רשעים תחסר', ובחכמה אתברירו, כי להיות מן המאכל נעשה דם הוא הנפש, ובכח זה מתפלל ונמצא שהמאכל שהיה תחת ממשלת השרים נתהפך ולכן יש בו פסולת. ואכילת שבת - 'לשובע נפשו', 'וקראת לשבת עונג' (ישעיה נח יג), 'אז תתענג על ה'" (שם פסוק יד) - דא היא סעודתא דעתיקא קדישא וכו' (זוהר הקדוש ח"ב פח:) ואין נמשך בו פסולת כלל ואין צריך בירור'.

יב. ואלו דברי ה'שפת אמת' (פרשת מסעי שנת תרל"ד): 'אמרו חז"ל (שבת קיח:) המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים כמו שכתוב (ישעיה נח יד) 'נחלת יעקב

מילי דמלכא

סדר היום, בצלותא דמעלי דשבתא זוכים אנו לצאת לקראת שבת מלכתא כחתן היוצא לקראת כלה ואומרים 'בואי כלה בואי כלה', בהאי שעתא באה השכינה הקדושה לשכון כבוד בתוך בני ישראל כשאתה עימה הנשמה יתירה הם כתרי ההוד שחוזרים לבני ישראל בכל שבת ושבת (פרי עץ חיים שער השבת פרק ח).

ולפיכך, תיכף ומיד אחר שמקבלים את השבת ואומרים 'בואי כלה בואי כלה', משבחים ואומרים 'מזמור שיר ליום השבת', שהוא מזמור המדבר על מעלת הנשמה היתירה שזוכים בשבת קודש, ומעלים 'שיר ליום השבת', להודיע לרבים, שאף על פי שבששת ימים דרך העבודה היא של

זהו גם הטעם ש'כולי עלמא מודי בשבת ניתנה תורה לישראל' (שבת פו:), ו'שבת יעשה כולה תורה' (תנ"א רבה פרק א), משום שהתורה והשבת ענין אחד הם, דביקות בשורש העליון, וכח התורה מסייע לבהירות יתר במתנת השבת ולהתקשר ברזא דאחד שהקב"ה קושר רוחני וגשמי כאחד^ג.

גודל עבודת יום השבת דרגה אחר דרגה

בואו ונצא לקראת כלה, להבינן ולהשכיל, כיצד זוכים להגיע לשלימות 'מעשיהם של צדיקים' המאיר ובא ביום זה, שהוא על פי סידורו של שבת דרגה אחר דרגה.

אבינ' וכו'. כי מצד שפעו ית' אין הפסק ומצר, רק על ידי שכל ההשפעה אל האדם צריך לבוא על ידי עולם הזה, כי האדם בגופו נדבק בעולם הזה לכן מצד הקבלה יש מצרים. ובשבת קודש שכל הנבראים יש להם עליה למקומם כמו שכתוב (שמות טז כט) 'אל יצא איש ממקומו' פירושו בזוהר הקדוש (ח"ב סג:): מקומו של עולם והוא השי"ת, שבשבת קודש מתבטלין הכל אליו יתברך, ממילא הוא נחלה בלי מצרים. והוא נשמה יתירה שיש לבני ישראל בשבת קודש (ביצה טז:; זוהר הקדוש ח"ב פ"ח:), כי השגת האדם היא במדה בכל הימים, אבל בשבת קודש הוא בלי מדה ושיעור, והוא על ידי האבות, שכשהאדם מבטל עצמו לשורשו באמת מסייע לו זכות האבות. ונשמה יתירה בשבת קודש משארת רושם בגוף האדם גם כן, כמו שכתבו בספרים (עץ חיים שער יח פרק א) שמנשמת האדם נשאר הבל דגרמי גם אחר הסתלקותו. כמו כן מנשמה יתירה נשאר רשימה על כל ימי השבוע, וזהו תלוי בהתדבקות האדם בנשמה יתירה, ומשתוקק שלא להיות נפרד ממנה וקשה אליו פרידתה'.

ג. בזאת ניאוננו לדעת, מדוע רב כוחה של תורת ה' הנלמדת בשבת ויש בה סגולה מיוחדת שהיא חקוקה בלב ואינה נשכחת (שפת אמת פרשת כי תשא שנת תרנ"ז, תרס"א, תרס"ב, תרס"ד), לפי שכשדבקים בשורש האחד בחוזק גדול שהם תרתי לטיבותא התורה והשבת, אזי אין שום פירוד ושכחה והכל גלוי ונראה.

כל ישראל בהתעוררות עצומה באמירת מזמור זה, וכשישאלו סתם אנשים לפשר הענין, יענו ויאמרו שהוא משום שסיימו הניגונים היפים של קבלת שבת ולכה דודי, ולא ידעו כי פיהם דבר שווא והאמת אינו כן, רק היות ובמזמור זה מרומז מעלת הנשמה יתירה כמבואר, הרי שנפש מתעוררת מעצמה לפצוח בשיר מזמור, וממילא מתלהב כרשפי אש להבת שלהבתיה להשי"ת ברגשות לב].

עילוי זה ממשיך ועולה בכל סעודה מסעודות השבת, שכולם הם עליה אחר עליה גבוה מעל גבוה של הארת הנשמה בלב הברואים^{טו}, עד

ו'אמונתך בלילות', להאמין מבלי ראות שה' שוכן בכל המעשים, ביום השבת יש דרך גבוהה יותר שהשורש העליון נגלה ונראה, עד שראוי להודות ולומר 'כי שמחתנו ה' בפעלך' – באותה נשמה מפועל ידך, 'במעשי ידך ארנן'^{טז}. ומסיימים 'להגיד כי ישר ה' צורי ולא עולתה בו', שהשבת מאירה באדם, שחוזק אמונתו בימות החול לא היתה לשווא, וכפי שנגלה עתה כי ישר ה' ואין עוולה למי שהולך בדרכיו^{טז}.

[והנה רואים אנו במציאות שבכל בית מדרש וקהילה קדושה בישראל, כשבאים למזמור זה מתלהבים כולם ויצת אש בקרב לב

יד. כן כתב ב'שפת אמת' (פרשת כי תשא שנת תרמ"א): 'ובאמת השבת הוא שורש כל המעשים, ועל זה נתקן השיר ליום השבת 'כי שמחתני וכו' בפעלך במעשי ידיך ארנן'. והוא בחינת נשמה יתירה בשבת, כי הנשמות הם נקראין מעשי ידיו של הקב"ה דכתיב (ישעיה נז זט) 'ונשמות אני עשיתי'. והוא כח וחיות השורש של כל הבריאה. ואמר 'איש בער לא ידע' וכו', כמו שאמרו חז"ל דשבת ניתן בצינעא דכתיב (לא ג) 'אות הוא' וכו' ולא אתגלי לאומות העולם מתן שכרו ונשמה יתירה של השבת עיין שם במסכת ביצה (זט). וזה העדות שהשבת מעיד על בני ישראל, כמו שכתוב 'לדעת כי אני ה' מקדישכם', כי בני ישראל דבוקין בהשורש, והשבת שייך להם בעצם'.

טו. לשון ה'אבן עזרא' בפסוק (תהלים צב ה) 'כי שמחתני ה' בפועלך במעשי ידך ארנן: כי - בעבור היות נשמת המשכיל בששת ימי המעשים מתבודדת בעסקי העולם, על כן היא מתבודדת בשבת להבין מעשה ה' ונפלאותיו. על כן 'כי שמחתני ה' בפעלך' - על דרך שנות השמטה שישמעו כל התורה, למען ילמדו ויראו. והטעם 'כי שמחתני' בדעתי כל מעשיך שהם ישרים'.

טז. ואלו הם דברו קדשו של ה'באר מים חיים' (פרשת כי תשא) 'כי שבת קדשנו נחלק לשלושה בחינות בסוד חיוב השלושה סעודות שבה כמבואר בזוהר הקדוש (ח"ב פח). סוד כל סעודה וסעודה אל מה היא רומזת במקור שורשה בעולמות עליונים, כפי חילוקי המאורות והיחודים והזיווגים והברכות הנשפעות בעידן כל

שבאותה שעה מתקיים מה שמכונה בכתבי המקובלים 'עליית הנוק', דעי"ז נעשית יחוד של השכינה עם קוב"ה ביחודא שלים עד שאורו של משיח כמעט מתגלה ובא הגילוי השלם, לולי זה שהשי"ת מעכבה מלבוא על ידי שהשבת יוצאת וימי המעשה מתרגשים ובאים שוב, כי יש עדיין צורך בתיקון 'מעשיהם של רשעים'.

קצרים של דברים, ביום השבת
מתגלה כח הנשמה שאין שיעור ומדה לגדולתו, ועוצם הגילוי

שמגיעים לזמן הגדול ביותר זמן רעוא דרעוין אז כביכול מתייחד השי"ת עם בני ישראל כחתן וכלה בייחודא עילאה, ולכן אומרים אז 'אתה אחד ושמן אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ', שזוכים להיות חד עם השי"ת. עד היכן מגעת קרבת ה' בהאי שעתא, נוכל ללמוד מכך שהרבה פיוטים בסעודה זו עוסקים בענין משיח ששמו שלום, ומתפללים לשמו של משיח 'הרחמן הוא יברך את עמו בשלום וכו', על ישראל שלום, יועץ אל גבור אבי עד שר שלום'. לפי

סעודה ביום שבת קודש. והרב הגדול המובהק מהרמ"ק בספר הפרדס שלו (ערכי הכינויים כינוי שבת) ביאר היטב כל חילוקי היחודים בהשלושה הללו וכו'. נראה כמציץ מבין החרכים בטעם כל דהוא מה שעשה שמו יתברך במצוה אחת שלושה מעלות זה על גבי זה. והוא כי הנה היוצא מתוך החושך הגמור באישון לילה ואפילה אם יבא פתאום אל האור המאיר ובא גדול וחזק בהבהקה נפלאה וחזקה לא יוכל אותו האיש לסבול את אורו כי רב הוא ויכהה מאור עיניו כי מחושך הוא בא ולא יסבול פתאום אור גדול, אם לא שירגיל עצמו במעט מעט אור אחר אור תחילה אור קטן ואחר כך במעלה מעלה עד אשר יעמוד נגד אור המבהיק ומופיע ולא יזיק לו, למען יוכל ראות בו. וכן בשבת קדשנו אשר נשמת האדם בא אליו מתוך החושך הגמור דאגת ועצבון ימי החול ושליטת בחינת החיצונים, ואם יתראה פתאום באור החזק המאיר ביום שבת קדשנו לא יוכל אדם לסובלו. ועל כן מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית שמאיר ובא ממדריגה למדריגה תחילה אור קטן ואחר כך אור גדול וגדול הימנו, שיוכל האדם לסובלו'.

יז. כדברי האבודרהם (סדר מעריב של שבת): 'יש שואלין מה ראו חכמים לתקן בשבת שלש תפלות משונות זו מזו 'אתה קדוש' [קדשת], ו'ישמח משה', ו'אתה אחד'. וביום טוב לא תקנו אלא אחת 'אתה בחרתנו' לערבית ולשחרית ולמנחה. ויש לומר, מפני ששבת נקראת כלה והקב"ה נקרא חתן תקנו 'אתה קדשת' על שם הקדושים שנותן החתן לכלה. ואחר כך 'ישמח משה' על שם שמחת החתן בכלה. ואחר כך מוסף על שם התוספות שמוסיף החתן על כתובת הכלה, או אי נמי על שם שמקריבין קרבנות כעין סעודות מצוה, ואחר כך 'אתה אחד' על שם שמתייחד החתן עם הכלה'.

החול, היא העבודה עבודה הגיענו לעולם הזה, שהרי תפקידנו לגלות עפר מבין עינינו שכל הגשמי הינו בעצם חלק אלו-ה ממעל, רק שהוא מופרד ומוסתר ומחיצה של ברזל מפרדת בינו לבין אבינו שבשמים, ואם האדם זוכה להמשיך מחול אל הקודש, הרי שמקיים רצונו של מקום. וכפי מה שמשותקים ומתדבקים אל השבת, כך זוכים לקבל בשבת קודש הארה חזקה יותר מנשמת השבת, שיכולה להבהיק את ששת ימי המעשה גם כן באור יקרות, וכחאי לישראל מעליא של ה'ראשית חכמה' (שער הקדושה פרק ז): 'וכל הקדושות שינהג האדם ביום שבת, יהיו נקלים לו לעשותם בימות החול, מטעם שביום שבת כל הימים קבלו כל יום ויום מקצת אותם הקדושות, ולא יהיה קשה לאדם לנהוג מה שלא עשה באופן שאם לא תקן בששת ימי השבוע דבר ובא שבת והרהר תשובה ורוצה לעשות כל הקדושות הנהוגות בו, יועילו לו כל הקדושות שנהג בשבת שיהיה נקל לו למשוך אותם הקדושות האמצעית לבל הימים, אבל אם השורש שהיא הנקודה אינה מתוקנת כראוי, יהיה קשה לו תיקון כל יום ויום להאיר ולקדשו בקדושת מחשבה ודיבור וכיוצא, עיין שם עוד¹¹.

הולך וחזק מאד עד שמתגלה כמעט התיקון השלם, שגם ה'מעשיהם של רשעים' יש בהם קדושה כמו עבודת 'מעשיהם של צדיקים', אלא שבצאת השבת מסתלקת לה הארה זו ומתחילה עבודת ימי המעשה.

המשכת קדושת השבת על ימות החול

ברם האיש הנלבב בראותו כל זאת - שהנשמה ואיתה עמה ההארות הללו מסתלקים ממנו ומעתה הוא חוזר למלחמת מצוה עם הגשמיות, יש לו עצה שהוא המכוון העמוק במצוות השבת, שלא להיפרד מן השבת על ידי שעושה גם את ימות החול קדושים בקדושת שבת, והוא מה שנקרא 'התדבקות בשורש השבת', שאף שהאדם שרוי במלחמת ימות החול לעשות רצון שמים, על ידי שזוכר את הבוחות והסיוע שקיבל ביום השבת מהנשמה היתירה, עת שהיה ברור לו באור בהיר ונחיר שלה' הארץ ומלואה והוא עבדו, אז גם בשעת קושי ומיצר של ימות החול יש לו מקום לנום, ששם אין שום מציאות של הסתר ומניעה, ולהאיר את ימי האפילה באור שבעת הימים.

לכשנאמר, מושכל זה של המשכת קדושת השבת לימות

יח. 'כי כל הדברים הנעשים בששת ימי המעשה, אפילו הפעולות גשמיות שיוכל האדם להרים יד לעשות שום פעולה, הכל נמשך מההשפעה של שבת קודש

לששת ימי המעשה. אבינו מלכנו, החל עלינו הימים הבאים לקראתנו לשלום, חשוכים מכל חטא ומנוקים מכל עון ומדובקים ביראתך'. ויש לדקדק בנוסח התפלה הנ"ל, מאחר ומצות הבדלה שייכת לנו, שכדי שיוכל לעשות מלאכות עלינו להבדיל בין קודש לחול, מדוע טופס הברכה הינו שהשי"ת הוא המבדיל ולאדם אין קשר להבדלת קודש לחול, וכפי שמורה נוסח הברכה 'ותבדל ה' אלהים בין אור לחושך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה'. זאת ועוד, שאנו ממשיכים בבקשה 'אבינו מלכנו, החל עלינו הימים הבאים לקראתנו לשלום חשוכים מכל חטא ומנוקים מכל עון ומדובקים ביראתך', שבמושכל ראשון אין שום קשר בין פתיחת הברכה לחתימה, שבתחילתה אנו מזכירים את ההבדלות, ובסיומה אנו מבקשים בקשה שהיתה צריכה להיות בברכת 'שמע קולנו' שנהיה מנוקים מכל חטא ועון.

ואם כה יעשה מידי שבת בשבתו, שיהיה יושב ומצפה לנועם זיו השבת ויעבוד עבודה בכל ימי המעשה כפי הארת הנשמה שזכה בשבת, נמצא שמעלה מידי שבוע עוד חלק גשמי לגבוה ומקרב העולם למלכות שדי, ומקשר את כל ימיו לאחדים בידי, עד שזוכה לדרגת התלמידי חכמים שגם ימי החול שלהם קדושים בקדושת יום השבת (וזהר הקדוש ח"ג כט. ט').

ברכת 'אתה חוננתנו', בקשה להמשיך כח השבת על ימות החול
בשנדקדק נראה, שחכמינו ז"ל טמנו
 כל זאת בלשונם בברכת 'אתה חוננתנו' ההבדלה שאומרים בתפלת ערבית למוצאי שבת קודש, שם אנו מבקשים: 'אתה חוננתנו למדע תורתך, ותלמדנו לעשות בהם חקי רצונך, ותבדל ה' אלהינו בין קודש לחול, בין אור לחושך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי

שלפניו, כמו שנאמר (בראשית ב ב) 'ויכל אלהים ביום השביעי, היינו, שכלל כל הפעולות והמעשים נכללו ביום השביעי, שמכח קדושתו נמשך כח הפעולה לכל ששת ימי המעשה' (תורת אמת - לובלין פרשת זכור שנת תרכ"ו).

יט. יסוד זה הוא מה שנקרא בספרי החסידות 'חוד יסוד ומלכות', כלומר, עיקר העבודה בימות החול היא סביב דברים הנוגעים לחיי המעשה, לשמור את מחשבתו ועיניו מעשות כל רע, ולהשתמש בכל המידות רק לצורך גבוה, וזה בחינת 'יסוד'. אכן בבוא יום השבת שאז עבודתנו מרוממת יותר, הוא בחינת מלכות. ועיקר משאלותינו לזכות בכח מעשינו לייחד את היסוד - יגיעת העבודה של ימי המעשה, שיהיו מרוממים כמו קדושת השבת ספירת המלכות.

מבדיל ביניהם ובודאי למעלה בעולמות העליונים יש הבדלה וירידת העולמות, אנו איננו רוצים בירידה זו, ומוטב לנו להישאר ברוממות השבת גם בימות החולכא, שיהיו קדושים כמו קדושת השבת. וממילא זאת בקשתינו היות ואנו איננו רוצים בהבדלה זו, על כל פנים 'אבינו מלכנו, החל עלינו הימים הבאים לקראתנו לשלום, חשוכים מכל הטא ומנוקים מכל עון ומדובקים ביראתך' שנוזה להמשיך מכח השבת ולהיות דבוקים בשורש גם בימי מלחמה.

והוא גם מה שאומרים 'יהי נועם' בתפלת ערבית זו של מוצאי שבת (טור אור"ח סי' רצה), מזמור המכונה בחז"ל (שבועות טו:): שיר של פגעים, שכוחו רב לסלק את כל הקמים על ה' ועמו ישראל. שבאמירת מזמור זה אנו יורדים מהעולם הגבוה – עולם האצילות שזכינו לאורו בשבת, אל העולם העשיה (שער הכוונות דרושי סדר שבת דרוש א). ואנו מבקשים מהשי"ת שכשם שביום השמיני למילואים כשירדה שכינה מלמעלה למטה אמרו

רק שרצו לרמוז כאן דבר עמוק ונפלא, שבצאת השבת נלקח מן האדם המתנה טובה שיש בבית גגזיו של הקב"ה שהיא הנשמה יתירה (עסיס רימונים לרמ"ק שער לא פרק ג, אור החיים שמות לא טז), שעל ידה מגיע כל יצור נוצר להשגה נפלאה זו של דבקות בשורש עליון. ועל כן אנו פותחים ואומרים להשי"ת: עתה הוא זמן הסתלקות הנפש ואנו יודעים שרצון שמים שיום השבת יהיה 'יומא דנשמתין' (זוהר הקדוש ח"ב רה). ורק בו יתגלה השורש, ואילו ימות החול ישמשו זמן קרבא עם הגוף לגילוי כבוד ה' שנמצא בהסתר דבר, וזו מציאות שאין מי שיעמוד נגדה, אבל 'רצוננו לראות מלכנו', בקשתינו להמשיך ולקחת את אור השבת לימי המעשה. ולכן אנו אומרים בדיוק לשון 'ותבדל ה' אלהים בין אור לחושך וכו' בין יום השביעי לששת ימי המעשה', שכן ההבדלה עצמה נעשית על ידי השי"ת, ומוכרח להיות מצד בחירתו יתברך שעבודת החול לא תשווה לזו של שבת, אבל אין הכי נמי שאתה ה'

כ. זה ברור שמצות הבדלה חלה עלינו כמו שתיקנו לנו חכמינו כפשוטו, וחלילה לומר שמצוה זו שייכת להקב"ה, הדברים הנאמרים כאן הם רק עומק נוסף הטמון כאן בלבד.

כא. ב'עטרת ישועה' (פרשת שלח אות כב) מובא מעשה בענין זה, וכלשונו: 'כמו שהיה אצל רבינו ז"ל מהר"ם מפריסטיג זי"ע שהיה מוכיח להחסידיים בשבת והמאיס לפניהם תהלוכות העולם וצרכי גשמיות, עד שבמוצאי שבת קודש שוב לא היו רוצים ליסע לבתיהם, עד שהרבינו ז"ל גזר עליהם שלא ישגיחו על זה ויעסקו במסחריהם, ואמר להם כי עתה אינו בבחינה זו כמו בשבת.'

הוא רק הכנה לעצם הייחוד הנפעל אחר כך לאחר הנישואין כשהולכים לביתם ומתחילים לבנות את החיים בצוותא שזהו התכלית והיעקר.

חובת אכילת סעודת מלוה מלכה

בפירוש זה נשכיל להבין דבר ה' זו הלכה 'לעולם יסדר אדם שולחנו במוצאי שבת, כדי ללוות את השבת, אפילו אינו צריך אלא לכזית' (שר"ע אור"ח סי' ש). בהקדם שיש לדעת, מדוע צריכים ללוות את השבת על ידי סעודה דווקא ולא על ידי לימוד התורה וכל כיוצא בה. ולהבין כל זאת, עלינו להקדים הקדמה נחוצה לבוא בסוד ענינו, יסוד המובא רבות בתורת המהר"ל ובספרי הרה"ק בעל התניא זי"ע (ראה תניא פרק מד), אשר על פיהם נוכל להגיע להבנה עמוקה יותר בכל הנעשה כאן.

עבודת ה' בשכל ודמיון

ידוע ומבואר שהבריאה כולה מתרוממת לגבהי מרומים בבוא יום השבת, עד שאין דבר הדומה בו במתכונתו לעבודת ימי החול, הן הדיבור והן המחשבה ובוודאי שלא המעשה, וזה מורה על שהשבת היא מעין עולם הבא (ברכות נ:): וגבוהה מכל. והנה אף שהדברים ידועים ב'שכל', מכל מקום פעמים שטמטום המח גורם שאי אפשר להבין זאת כראוי, ואז האדם מתעורר

ישראל פסוק זה בבקשה שישכון ה' עלינו תמיד וירד מלמעלה ללמטה (שמו"ר לד א). כן גם עתה בקשתינו, שהארת השבת שזכינו לה עתה, תרד ממעל ללוות אותנו בימות החול, להמשיך את ההתקשרות לשורש גם בזמן עבודה במעשה ידיים ולהסיר מאיתנו כל הפגעים, וכדברי 'האריז"ל' (שם): 'הנה עתה בוז הכונה להמשיך תוספת אור שבת בימי החול, לא יהיה לא המציאות של החול ולא המציאות של השבת עצמו, כי זה אי אפשר להיות, אבל יהיה הדבר ממוצע, כי נקח חלק מהארת שבת לימי החול, וזה ענין 'ויהי נועם' וכו'. ומפורש ביותר בספה"ק שפת אמת (פרשת תרומה שנת תרמ"ח): 'וזה שמבקשין במוצאי שבת 'ויהי נועם' וכו' - הוא הארה המתגלה בשבת קודש, 'ומעשה ידינו כוננה עלינו' - לקבל הארה זו שישאר גם לימי המעשה. ועל ידי זה 'ומעשי ידינו כוננהו' - פירוש, התגלות נועם ה' מחדש בשבת השני. וכן לעולם, כי השבת הוא הדרך שעל ידה יש התקשרות לבני ישראל בהקדושה!'

ובשרואה השי"ת כיצד בניו אהוביו ממאנים להיפרד ממנו, ומבקשים להיות עמו ולחלקו גם בימי האפילה, עולה נחת רוח שאין לשער ולתאר שאפשר לומר עליה שזה הוא העבודה החשובה והנעלית ביותר מכל עבודות יום השבת, משלו משל לחתן וכלה שאין מילים לפרש את שמחתם בעת החופה והקידושין, אבל כל זה

ושוב בעת האכילה למשל, כאילו הוא חש שהאוכל מרומם יותר מאכילות החול, ושכל ישותו מתקדש בכוא יום השבת אף שהוא אינו מבין זאת על פי השכל, וברוב הימים ימצאנו, כי באמת אין זה דמיון כלל, היות וכך הוא האמת בפנימיות העולמות, אלא שכעת הוא אינו יכול להרגיש זאת בנפשו עד שיווריד מעמו את הכנדים הצואים. וכח דמיון זה פועל הרבה באדם, שאף אם בראשית דרכו הוא

לשאל, אם כנים הדברים מדוע אין אני מרגיש התעלות וקדושה בכוא יום השבת ומדוע איני מרגיש שום מעלה באכילת שבת קודש, ועוד טענות כעין אלו על אי הרגשת הלב. ולא ניתן לפרש לו לעומד ותמה זה הסבר על פי 'שכל', כי פיו מעיד בו יותר מכל שמוחו אמום וסגור ואין דרך להסביר לו חילוקם של דברים, ולכן אין תקנה להשיב על שאלתו אלא בדרך הנקרא 'דמיון', לומר לו שישנן לעצמו שוב

כב. בענין זה יש להעתיק את דבריו הקדושים של ה'בני יששכר' (מאמרי ראש חודש מאמר ב, ד"ה והיה מדי חודש), וזה לשון קדשו: "והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני' וכו' (ישעיה סו כג). יש להתבונן למה לא אמר 'כל איש' או 'כל אדם' אלא 'כל בשר'. יש לפרש, דהנה נודע בכל חדש ושבת ומועד יש עליה לעולמות כל אחד כפי בחינתו (עיין ספר הליקוטים פרשת בהר פרק כה), והנה יש להבין הנה גם עולם הזה עולם העשיה מתעלה, ולמה אין אנחנו רואים העליה, הלא באותו המקום שאנחנו שרויים בימות החול כמו כן אנחנו בשבתות וחדשים. אבל הענין הוא, הלא ידוע שהשי"ת ברא את העולמות שיהיו מתנהגים הכל על פי מעשה בני אדם בעולם העשיה, והנה כשברא השי"ת את האדם הנה גם גופו היה ספירי כזהר הרקיע ועקיבו היה מכהה גלגל חמה, על כן היה יכול להיות בגן עדן הרוחני בגוף ונפש, אבל אחר החטא נתגשם גופו ואינו יכול ליהנות מרוחני, עד אשר מפשיט האדם את גופו הגשמי, מתלבש בגוף רוחני בגן עדן הנעשה מן תורה ומצות שהאדם עושה בעולם הזה, והגוף הזה נקרא בפי החכמים חלוקא דרבנן, והנה להיות שנתגשם חיצוניות האדם, אי אפשר להיות לו עליה לרוחניות בהיותו עדיין בחיצוניותו היינו הגוף, על כן גם העולמות שיש להם עליה כפי הזמנים על ידי מעשי בני אדם התחתונים אין להם עליה רק בבחינת פנימיותם ולא בחיצוניותם, על כן גם בשבתות וחדשים אינם רואים בחוש הגשמי עליית העולמות, אבל הוא בהרגש הרוחני למשכילי מדע רק [גם] לנשמתם בסוד הפנימיות, אבל לעתיד במהרה בימינו כשיתוקן חטא האדם וישבו הגופים הבשריים גם כן להיות רוחניים, כמו שכתוב (דניאל יב ג) 'והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע', הנה בשבתות וחדשים יהיה עליה לכלל העולמות גם בחיצוניות, וגם בני אדם גם בני איש יתעלו גם בחיצוניות גופם הנקרא בשר, וזהו והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר [גם] כן להשתחוות לפני, והבן'.

מילי דמלכא

דבר מה לכבודו, רק שיש כאן עוד אופן כיצד לזכות להמשיך אצלינו כח מן הקודש לחול, 'כי כל פעולות ליל מוצאי שבת הם כדי להשאיר חלק מן תוספת קדושת שבת לימי החול הבאים' (שער הכוונות שער השבת דרוש א ענין ליל מוצאי שבת) - וכדלהלן.

השי"ת ברא את האדם באופן שמוכרח לאכול כדי להתקיים, וכפי מה שהאדם גופני יותר יש לו מטבעו יותר קשר לאכילה, ולהיפך, כפי מה שהאדם רוחני ומזוכך יותר, כך הוא נבדל מהגשמי ודי לו בכך חרובין מערב שבת לערב

מסתכל בעצמו כמי שמשקר את עצמו כאילו הוא נעלה ומרומם ולבו בל עמו, אף על פי כן אם יתמיד בדרך זו, סוף דבר שתתגלה נקודת האמת הזאת בלבו וירגיש את הטעם המיוחד האמיתי בכל הליכותיו במחשבה דיבור ומעשה^{גי}.

סעודת מלוה מלכה, סימן לרצוננו להמשיך כח השבת על ימות החול על פי עמוד איתן זה נאמר, שזה טעם לקביעת סעודת מלוה מלכה, שהרי הוא ית' אינו צריך שנלווה אותו ואת פמליא דיליה וכל שכן באכילת

כג. על כח הדמיון בעבודת ה' יש לנו מה שכתב ב'תניא' (ליקוטי אמרים פרק מד): 'ולהוציא אהבה זו המסותרת מההעלם וההסתר אל הגילוי - להיות בהתגלות לבו ומוחו, לא נפלאות ולא רחוקה היא, אלא 'קרוב הדבר מאד בפניך ובלבבך' (ע"פ דברים ל ד), דהיינו, להיות רגיל על לשונו וקולו לעורר כוונת לבו ומוחו להעמיק מחשבתו בחיי החיים אין סוף ברוך הוא כי הוא אבינו ממש האמיתי ומקור חיינו, ולעורר אליו האהבה כאהבת הבן אל האב. וכשירגיל עצמו כן תמיד, הרי ההרגל נעשה טבע. ואף אם נדמה לו לכאורה שהוא כח דמיוני, לא יחוש מאחר שהוא אמת לאמיתו מצד עצמו בבחינת אהבה מסותרת'.

ובעומק יותר כתב ה'שפת אמת' (פרשת מטות שנת תרל"ב): 'ואיתא (פרי עץ חיים שער השבת פרק ח) כי בשבת מחזיר משה רבנו ע"ה לישראל הכתרים של הקדמת נעשה לנשמע, והוא כנ"ל שבשבת נגלה ומבורר כדאיתא בזוהר הקדוש (ח"ב צ) שבת סהדותא איקרי, שבני ישראל מעידין בשבת שהשי"ת ברא הכל ומחיה הכל וכו'. והעצה לבוא לבחינת 'זה הדבר' [שדיבר קודם לכן] הוא הרצון בהסכמת כל המדות להיות רק לה' וכו'. וצריך שלא יעלה על הדעת שכשאינו מבורר אצלו כראוי האמת התאספות הרצון יהיה נקרא שקר חס ושלום. כי אינו כן, שיש בכל איש ישראל רצון אמת בלתי לה' לבדו, ולזאת מי שמייגע עצמו לבוא לנקודה האמיתיות אף בדמיונות, הוא אמת לאמיתו, כי בעולם הזה דשקרא, צריך להיות על ידי דרך זה שהרגל נעשה טבע עד שמגיע אל האמת'.

השבת נועם הנשמות

יז

שבת^כ, וְהָעֵד לֹזֶה הוּא מִשֶּׁה רַבֵּנוּ, שְׁמֵרֹב מַעֲלָתוֹ הַגְּדוּלָה שֶׁהִיָּה 'אִישׁ אֱלֹהִים' (דברים לג א) חֲצִיֹּ אִישׁ וְחֲצִיֹּ אֱלֹהִים (דבר' יא ד) לֹא הִיָּה צָרִיךְ לֵאכּוֹל כֹּלל כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (דברים ט ט) 'וְאִשָּׁב בְּהָר אַרְבַּעִים יוֹם וְאַרְבַּעִים לַיְלָה לַחֵם לֹא אֲכַלְתִּי וּמִים לֹא שָׁתִיתִי, וְאֲכִילְתוּ

וְקִיּוֹם גּוֹפּוֹ וְנִשְׁמָתוֹ הִיָּה עַל יַדִּי רוּחַנִיּוֹת^כ. וְרָצָה הַקַּב"ה לִזְכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁאֵף בְּמָה שֶׁאֲכֹלִים יוֹכְלוּ לְהִתְדַבֵּק אֵלָיו, לְפִיכֶךְ יֵרֵד ה' עַד הַנֶּמֶךְ בִּיטוֹר וְצוּה עַל מִצּוֹת 'וְקִרְאַת לְשַׁבַּת עֲוֹנָג' (ישעיה נח יג), שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְעַנֵּג וְלֵאכּוֹל בְּשַׁבַּת לְמַעַלָּה

כד. בַּסֵּפֶר 'בְּרַכַּת יִצְחָק' (פֶּרֶשֶׁת נִשָּׂא) פִּירֵשׁ עַל פִּי זֶה אֶת דְּבָרֵי הַגְּמָרָא (בְּרַכּוֹת כ:): 'אֲמָרוּ מִלֵּאכִי הַשֶּׁרֶת לְפָנֵי הַקַּב"ה: רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, כְּתוּב בְּתוֹרַתְךָ (דְּבָרִים י ז) 'אִשֶּׁר לֹא יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שַׁחַד', וְהִלָּא אַתָּה נוֹשֵׂא פָנִים לְיִשְׂרָאֵל, דְּכַתִּיב (בַּמִּדְבָּר ו כו) 'יִשָּׂא ה' פָּנָיו אֵלָיִךְ'. אֲמָר לָהֶם: וְכִי לֹא אֲשֵׁא פָנִים לְיִשְׂרָאֵל שְׁכַתְּבָתִּי לָהֶם בְּתוֹרָה (דְּבָרִים ח י) 'וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ וּבְרַכַּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ, וְהֵם מְדַקְדְּקִים עַל עֲצָמָם עַד כִּזִּית וְעַד כְּבִיצָה': 'דְּמִצִּינוּ בְּצִדִיקִים שֶׁאֲכֹלִים קַמְעָה וּמִתְבָּרֵךְ הַמֵּאכֵל בְּמַעֲיוֹ וְאִינוּ צָרִיךְ לְמִלְאוֹת כְּרִיסוֹ כְּשֶׁאֵר בְּנֵי אָדָם. וְהִינּוּ טַעֲמָא, דְּמִשּׁוּם דְּגוֹפָם שֶׁל צְדִיקִים נִזְדַּכְךְ וְהֵמָּה קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים, וְנַעֲשֶׂה לָתֵם נִס נִסְתֵּר שֶׁהֵמָּה שְׁבַעִים בְּכִזִּית אוֹ בְּכִבִּיצָה וְאִינֵם צְרִיכִים יוֹתֵר. וּבִזָּה אֲתִי שְׁפִיר מַה שֶׁאֲמָר הַקַּב"ה אֵיךְ לֹא אֲשֵׁא לָהֶם פָּנִים שֶׁהֵם מְדַקְדְּקִין עַל עֲצָמָם, כְּלוּמָר, עַל גּוֹפָם וְנִשְׁמָתָם שִׁישׁ לָהֶם דִּי בְּכִזִּית אוֹ בְּכִבִּיצָה דְּמִתְבָּרֵךְ בְּמַעֲיָהֶם זֶה נִיכָר עַל יַדִּי מֵאֲכַלְס שְׁמַעֲט הוּא, וּבּוֹדָאֵי שֶׁאֲנִשִּׁים כֹּאֵלָה שֶׁהֵמָּה מְדַקְדְּקִין עַל עֲצָמָם וְאִינֵם אוֹכְלִים הַרְבֵּה, רַאוּיִם לְנִשְׂיָאֵת פָּנִים'.

כְּבִאגֵּב, זֶהוּ הַטַּעַם שֶׁאֵנוּ רוֹאִים שְׁמִי שֶׁהִגִּיעַ לְשִׁיבָה, מְמַעֲט לֵאכּוֹל מִמָּה שֶׁהִיָּה רְגִיל בְּנַעֲרוֹתוֹ, לְפִי שְׁגוּפּוֹ מִזּוֹכֵךְ יוֹתֵר וְאִינוּ דוֹרֵשׁ כֹּל כֶּךְ רִיבּוּי מֵאֲכַלִּים, וְהוּא שֶׁבַע מֵאוֹר פָּנֵי ה' הַמֵּאִיר בּוֹ יוֹתֵר מִבִּימֵי עֲלוֹמִיו.

כה. כִּמוֹ שֶׁמִּצִּינוּ לְהַרְהֵ"ק מֵרֵאֲפָשִׁיץ זִי"ע (זֶרַע קוֹדֵשׁ רִמְזֵי פֶסַח): "וַיִּבּוֹא אֶהֱרֵן וְכָל זַקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאכּוֹל לַחֵם' וְגו' (שְׁמוֹת יח יב). בְּשֵׁם רַבִּינוּ בַּעַל שֵׁם טוֹב, שֶׁלֹּא מִצִּינוּ בְּכָל הַתּוֹרָה אֲצֵל מִשֶּׁה רַבִּינוּ ע"ה שֶׁאֲכַל, רַק הַשְּׁלִילָה מִצִּאֲנוּ 'לַחֵם לֹא אֲכַל' (שְׁמוֹת לד כח), וּמִצִּאֲנוּ 'וַיִּבּוֹא אֶהֱרֵן וְכָל זַקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאכּוֹל לַחֵם עִם חוֹתֵן מִשֶּׁה' וְגו'. רַק שְׁמִשָּׂה אֲכַל אֲכִילָה רוּחַנִית כְּזוֹ שֶׁאִי אֲפִשֶׁר לְכַתּוּב בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהוּא בְּעוֹלָם זֶה, שֶׁאֲכַל, כִּי לֹא אֲכִילָה גְשְׁמִית שְׁבַעֲוֹלָם זֶה, רַק רוּחַנִי מֵאֵד מֵאֵד'.

וּבְמִקּוּם אַחֵר (פֶּרֶשֶׁת וַאֲתַחֲנוּן): 'וְלִכֵּן כָּתַב רַבִּינוּ [הַבַּעַל] שֵׁם טוֹב, שֶׁלֹּא מִצִּינוּ בְּתוֹרָה שֶׁאֲכַל מִשֶּׁה, רַק כְּתִיב (שְׁמוֹת ב כ) 'קִרְאֵן לוֹ וַיֵּאכֵל', אֲבָל לֹא כְּתִיב שֶׁאֲכַל, וְהֵגַם שְׁבוּדָאֵי אֲכַל, כִּי כְּתִיב בְּאַרְבַּעִים יוֹם שֶׁהִיָּה בְּהָר (שְׁמוֹת לד כח) 'לַחֵם לֹא אֲכַל' וְגו', מוֹכַח מִזָּה דְּבִשְׂאֵר הַיָּמִים אֲכַל, רַק מַחֲמַת שֶׁאֲכִילְתוֹ הִיָּה בְּגוּדֵל הַזְּדַכּוֹת מֵאוֹד, עַד שֶׁלֹּא יִצְדֵּק לְקִרְוֹתוֹ בְּשֵׁם אֲכִילָה גְשְׁמִיית, וְלִכֵּן בְּזַכּוֹתוֹ יֵרֵד הַמֶּן (תַּעֲנִית t), שֶׁהִיָּה הַזְּדַכּוֹת גְּדוּל, לַחֵם שְׁמֵלֵאכִי הַשֶּׁרֶת אוֹכְלִין אוֹתוֹ' (יִמָּא עה:).

מילי דמלכא

מרגילותו בחול, והכניס שם אורות טעימה גשמית, אלא כעין אכילת מן והשגות נפלאות^כ, ואז אין באכילה זו לחם מן השמים, שמשנה את האדם

כו. נעתיק מעט מספרי הקודש על מעלת אכילת שבת והקדושה הגדולה שיש בהם. בספר 'מגיד דבריו ליעקב' (אות כו) למרן המגיד הגדול זי"ע כתוב לאמר: 'משל כשתינוק רוצה איזה דבר שהתינוק נהנה ממנו, אביו מחמת אהבתו להתינוק יש לו הנאה כשיהיה אותו דבר להתינוק, שנמצא שהתינוק מוליד אהבת אותו דבר באביו וכו'. וזה המשל הראשון שייך בענין שאמרו רבותינו ז"ל, שמצוה בשבת אכילה ושתייה. ולכאורה קשה מה הנאה יש לנשמה יתירה באכילה ושתייה. ולפי המשל הזה אתי שפיר, שהנשמה יתירה יש לה גם כן תענוג'.

ולפינו דברי אלהים מ'יושר דברי אמת' (קונטרס השני אות ג): 'וענין הסעודות בקצרה הוא, שבאמת לא הוא כמו שמדמין העולם שיום השבת הותרה הרצועה בתאוות הזמן, לא כן, הוא הרי הזוהר (ח"ב רה). קורא ליום השבת 'ומא דנשמתין'. רק הענין מחמת שנתגלה המקור לכל הויות, וכולם נכספים לשרשם, ועיקר כל הברואים הוא האדם והוא המתקן כל העולמות העליונים והתחתונים, ונמצא בשבת מתפשטת הארה וחיות חדש בתחתונים בדומם צומח חי מדבר, וצוה השי"ת לנו שנתענג בזה החיות החדש שבכל הזמן'.

ובספר הקדוש 'בארות המים' להרה"ק הרבי ר' הירש מרימנוב זי"ע (פרשת בראשית) הגיד, שזהו שאומרים בזמר 'ברוך אל עליון': 'את עמו לשבות איזן בנעימים', 'דהנה 'איזן' הוא לשון 'אזנים לדבר', כלומר, שאוזן היא אחיזת בית יד לכלי (דב"ד י א). ויען שהקב"ה רצה להנחיל לעמו ישראל שיוכלו לקבל עליהם ההארה והקדושה של שבת קודש, לזה נתן להם המצוה לאכול ולשתות ולהתענג, ועל זה יש להם אחיזת בית יד לקבל על עצמם קדושת יום השבת. וזהו 'את עמו לשבות' - שהקב"ה רצה לזכות את בני ישראל באורה של שבת, על כן 'איזן' נתן להם אוזן בית יד, 'בנעימים' את תענוגי שבת, שהם בחינת אזנים לכלי, ועל ידם משיגים את שביבת השבת.

דרש הרה"ק ה'חידושי הרי"ם' זי"ע (ליקוטי הרי"ם ערך סעודות שבת): 'כל סעודה מביא לידי יראה, כמו שמצינו (ב"ר נד ו) באברהם אבינו שאמר להאורחים ברכו למי שאכלתם, ונאמר (ישעיה א ג) 'ידע שור קנהו וחמור אבוס בעליו', ואף שהחמור הוא גרוע, מכל מקום מכיר מחמת שנותנים לו לאכול. לכן בקל יוכל למשוך המשכה מאכילה. וסעודת שבת פועל להיות יהודי מהימן, שנאמר 'קנהו' היינו שבת שהוא קונה שמים וארץ (בראשית יד יח). ונאמר (שם פסוק יט) 'ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין', ואיתא בזוהר הקדוש 'שלם' הוא שבת, ו'לחם ויין' הוא סעודת שבת, ונאמר (שם) 'ברוך אברם לאל עליון קנה שמים וארץ'. וסעודת שבת פועל מקטן ועד גדול, ולכן נקרא (זוהר הקדוש ח"ב פח): 'מהימנותא' שכן הוא אמונה'.

השבת נועם הנשמות

ט

למעליותא, לפי שהאוכל הנ"ל נעשה על כן במוצאי שבת שהקב"ה עולה דם, והדם עולה למח ששם מעון למעלה עם אותם הארות הגדולים הנשמה ומשפיעה עליו שינוי לטובה^{כז}. להם זכינו בשבת קודש, נצטוונו

ובספר הקדוש 'שפת אמת' (פרשת צו שנת תרנ"א): 'כי כמו שמעשר שנאכל לפני ה' בירושלים מביא יראה וקדושה לכל האכילות שבכל המקומות כמו שכתבת במקום אחר בשם מורי ורבי ז"ל, כי כל תרומה ומעשר מניח הכח בהשיריים, כמו כן אכילת שבתות ויום טוב שנאמר עליהם (יחזקאל מא כב) 'זה השולחן אשר לפני ה' מביא יראה וקדושה לאכילות כל הימים, זה בבחינת המקום וזה בבחינת הזמן'.

ב'קונטרס עת האוכל' (אות ח) להרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע: 'שכשם שתפילה אחת מועלת להעלות תפילות רבות, כן גם אכילה לשם שמים ואכילה של שבת שהיא מצוה – בכללם, יכולה להעלות את אכילות הרשות של כל ימות השנה'.

כז. על המשכת מאכלי שבת דמיניה מתברכיין כל שיתין יומא (זוהר הקדוש ח"ב פת), נביא ממה שכתב מרן ה'חיד"א' זי"ע (פתח עינים שבת קיח): בביאור דברי הגמרא 'תיתי לי דקיימתי ג' סעודות בשבת'. ש'תיתי לי' ניתן לפרשו גם כלשון בקשה ועריכת תפילה, 'שהיה ר' נחמן שואל רחמים מהשי"ת, שיומשך לו – 'תיתי לי' כח הג' סעודות שעמם אכבד האל ה' ויאר לנו בסעודתנו בימי החול, ויצל אלהים משפע קדושת שבת ויטמנהו בחו"ל, כי כבר כתבו 'חכמי המדע', כי מי שהוא זוכה לקיים הג' סעודות כהלכתן, יצא שפע בכל סעודותיו בחול ויאור להם מקדושת שבת'.

וראה גם ל'אוהב ישראל' (לשבת): 'מעלת מאכלי שבת. להבין מהו המעלה יתירה של מאכלי שבת יותר ממאכלי חול. הלא ידוע כי גם בחול עיקר כוונת האכילה הוא לכל מי שהוא בר דעה ויראת ה' נוגע בלבו שיכוין בעת אכילתו רק אל השפע הקדוש הרוחנית אשר בהמאכל ולא אל עצמיות המאכל הגשמי. וכמו שכתוב (ויקרא יא ב) 'זאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה'. היינו, שצריך לאכול רק החיות שיש בכל הדברים שהוא אוכל. אכן יש לומר דהנה כתיב (בראשית א יא) 'תדשא הארץ דשא' וכו', היינו שהשי"ת נתן כח להארץ להוציא כל מיני עשבים ופירות. ועם כל זה צריכה הארץ גם לגשמים וכמו שכתוב (שם ב ו) 'ואד יעלה וגו' והשקה' וגו'. כי העיקר הוא לקבל בכל עת תוספות תענוג ושפע. ובזה יש לה כח להוציא כל מיני מאכל. וכן הוא בנוסח התפלה שתקנו לנו אנשי כנסת הגדולה (ברכת יוצר) 'המחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית'. רצונו לומר שמחדש בכל יום תמיד שפע ותענוג חדש. והנה כתיב (שמות כ יא) 'כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ', שלא ברא השי"ת את עולמו רק על ששת ימים, אך בבוא יום שבת קודש אזי נתחדש מעשה בראשית כמאז ומקדם ועולים

מילי דמלכא

הלקט' (ס" קל) על סעודה זו: 'ובסדורים מפרש, אבר יש באדם ונסכוי שמו, ואינו נהנה באכילה אלא במוצאי שבת'. ומאבר זה יקום האדם לתחיה לעתיד לבוא (משנה ברורה שם ס"ק ב מקדמונים). שכבר אמרנו שאכילת מוצאי שבת היא אות לאדם הממאן לצאת מן השבת ומבקש להיאחו בה עד כמה שיכול, וזה יתקיים לעתיד ביום שכולו שבת, שאז הבריאה כולה תהיה דבוקה בשורש ללא פירוד, ועל כן דייקא מסעודה זו ניוון האבר שממנו יקום לתחיה בעת שיהיה יום שכולו שבת. [יתכן להוסיף ולומר, שזהו שמצינו שהיו צדיקים גדולים מאד דוגמת ה'בעל שם טוב הקדוש'

לסדר השולחן אפילו אינו צריך אלא כזית', להראות שאנו רוצים להמשיך ולהתענג מהקדושה הגדולה לה זכינו אף בעת עשייתנו הגשמית עוד מעט, ואף שאנו יודעים שאי אפשר במציאות שיהיה רק יום שכולו שבת, בכל זאת אנו עושים 'דמיון' חזק ומאחרים לצאת מן השבת ומלווים אותה עד קצה יכולתנו באכילת מאכלי שבת שיהפכו אחר כך לדם בקרבנו, כדי להושיב עוד מעט מ'מעשיהם של צדיקים' של שבת לעבודת 'מעשיהם של רשעים' של ימות החול.

בזה עולה יפה מה שהביא ה'בית יוסף' (אר"ח סי' ש) בשם ה'שבלי

למוח החכמה והזכרון הקדוש, ומקבלים שפע וחיות קודש מחדש עוד על ששת ימים (אור החיים בראשית ב א). וכל יום משפיע ביומו מה שקיבל אז בשבת קודש. וזהו 'המחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית', היינו, מה שקיבל בשבת קודש. אך עיקר כללות השפעה והחיות הוא בשבת קודש. שאז יש עלייה לכל העולמות ולכל מעשה בראשית אל מח החכמה והזיכרון שהוא בחינת 'קודש ישראל לה' ראשית תבואתו' (ירמיה ב א). וזהו זכרון למעשה בראשית, כי אז ניתוסף שפע וחיות הקודש ממוח החכמה והזכרון על ידי רוחא דחיי דנשיב מעתיקא קדישא תוספת שפע וחיות תענוג לכל מעשה בראשית. וזהו המעלה היתירה של מאכלי שבת, כי אז ניתוסף תענוג חדש'.

וכן כתב הרה"ק מסאכטשוב זי"ע ב'שם משמואל' (פרשת בשלח שנת תרע"ב): 'כי במאכלי שבת יש בהם בצד מה מענין המן שהוא רוחני אלא שנתגשם, ועל כן איתא בכתבי האר"י שמאכל שבת אינו מגשם. ובאכילת אדם ביום שבת קודש בקדושה ובטהרה כראוי ליושב על פתורא דמלכא, שב גם חלק הגשמי שבו לרוחניות ונעשה כעין סעודתו של אברהם אבינו ע"ה שגבר הרוחני על הגשמי ונעשה כולו רוחני. ולעומתו 'מיניה שיתא יומין מתברכין' (זוהר הקדוש ח"ב פח), שהשי"ת נותן בכל ששת ימי המעשה כח רוחני במאכל כעין המן מאכל רוחני שנתגשם וראוי למאכל בשר ודם הגשמי וכו', כן מכח אכילת שבת בקדושה זוכין ישראל לרוחניות במאכל כל ששת ימי המעשה'.

כל יצוריו, שבח יקר גדולה וכבוד יתנו
לאל מלך יוצר בל', ויכולים לקחת
מאור נשגב זה לימות החול.

היוצא מזה לעבודת האדם

הדברים שדברנו הם עמוקים מאד
ביסודם, והוא רק מקצת מן
המקצת ממה שניתן לדלות לאנשים
פשוטים כערכנו מהמבואר בסוד
הקבלה ובספרי חסידות, אבל לא
המדרש עיקר אלא המעשה, להוציא
מן הדברים דרך חיים.

עבודת האדם בימות החול, היא
לעמוד כחומה נגד היצר
המסמא עיניו כאילו עזב ה' את הארץ,
ואומר לו דברי שקר שכל הבריאה
היא גשמית וריקנית, וחלילה אין לה'
חלק בה. אך, בבוא יום השבת
משתנית העבודה, שמתגלה שורש
הבריאה, על ידי המתנה טובה
שקיבלנו מבית גנזיו של הקב"ה
הנשמה יתירה, ואז נודע כי בכל דבר
יש חיות אלוקית המחיה אותה,
וממילא כשם שלא ניתן לומר על אור
שהוא חושך, כך אין ביכולת היצר
לבלבל ולומר כאילו אין אלהים
בארץ. ואף שהאדם רחוק מהרגשה זו
ואינו מרגש בלבו בקדושת ובמאכלי
היום, עליו לדעת שהאמת כן הוא,
ואם יתחיל לעשות פעולות דמיון
להשריש בו שכן הם הדברים, כך
יזכה לבסוף להרגשה וידיעה שאכן
זהו סידורו של שבת.

זי"ע והרבי ר' אלימלך מליז'ענסק
זי"ע שלא אכלו סעודת מלוח מלכה
(ספרן של צדיקים מערכת ט אות ו ועוד), כי
לצד היותם במדרגה גבוהה עד מאד
של דביקות בשורש, לא היו צריכים
לרמז על ידי אכילת סעודה שרצונם
לזכות לבחינת השבת בימות החול,
וזכו להגיע ולהיות שם במציאות,
וכעין שאמרו ב'זוהר הקדוש' (ח"ג ט.ט.)
שתלמיד חכם הוא בחינת השבת אף
בימות החול].

ביאור התפלה 'ביום השביעי

נתעלה וישב על כסא כבודו' וכו'

בזאת נשוב אל הראשונות לפרש את
לשון התפלה 'ביום השביעי
נתעלה וישב על כסא כבודו, תפארת
עמה ליום המנוחה עונג קרא ליום
השבת', שביום השבת השי"ת מתעלה
כביכול ומקשר את כל הבריאה ל'כסא
כבודו', וציונו ב'עונג קרא ליום
השבת', להתענג בו באכילה ושתיה
וכל דבר גשמי, והאדם אינו מתגשם
ממאכלי השבת, לפי שמתגלה השורש
ששם אין פירוד והסתר. ולכן, 'זה שיר
שבח של יום השביעי וכו' מזמור שיר
ליום השבת', נאה לשבח בכח היום
השביעי על שהתיגענו בעבודת ימי
החול ב'אמונתך בלילות' להאמין
שכל הבריאה היא אלוקות, כי זה עתה
רואים 'כי שמחתני ה' בפועלך' בנשמה
היתירה שהיא מוספת כח גם לימות
החול. ולפיכך' – מפני שהאלוקות
ברורה ובהירה, 'יפארו ויברכו לא-ל

ובשמתבוננים והולכים בדרך זו, שוב לא ממהרים לצאת מן השבת וחוזרים לעסקי החול כלא היה, שכן כל הטעם שהאדם יוצא מן השבת הוא מחמת שהוא חושב שיש השגות של יום השבת שמתעוררים בכל שבת, אבל אין קשר בינם לימות החול שבהם יש עבודת עבודה קשה מאד נגד היצר, אך כשהאדם מתעלה ומבקש קרבת ה' באמת, מוכרר אצלו שכל ההבדלה בין קדושת שבת לימי המעשה היא הכרח מצד רצונו של השי"ת וכך אכן קורה, אבל הוא מצדו היה רוצה להרגיש את הארת השבת כסדר וגם בימות החול, ובהשתוקקות זו ממשיך מקדושת וברכת השבת על ימי החול, ומתעלה שבת אחר שבת. ואיש זה אם יתמיד בעבודתו, יזכה למדרגת צדיקי אמת שהיו בחינת שבת גם בימות החול.

והארה זו נמשכת עד מוצאי שבת, כאשר בצאת השבת מוכרח השי"ת כביכול לשנות את העיתים ולהחליף את הזמנים שיבואו שוב ששת ימי המעשה - ימי המלחמה שיש לו יתברך נחת רוח גדולה מהם בראותו איך בשר ודם נלחם עם יצרו ומנצחו. ולכן השי"ת מבדיל בין קודש לחול ובין יום השביעי לששת ימי המעשה. ובראותנו כל זאת אנו מתפללים 'אבינו מלכנו, החל עלינו הימים הבאים לקראתנו לשלום', ואומרים 'ויהי נועם' ואוכלים סעודת 'מלוח מלכה', והיא כמו מסירת מודעה כלפי שמיא, שרצוננו להמשיך את כח השבת גם בימות השבוע שנהיה מחוברים לשורש האחד, ונדע את נקודת ה' בכל הילוכנו ובכל דבר, אף על פי שלא יתכן במציאות שיהיה כך כי זה סדרו של עולם, אבל מכל מקום זה חפצינו האמיתי^כ.

כח. על עבודת ימי החול בבחינת השבת, ראוי להעתיק מדברי ה'שפת אמת' (פרשת כי תשא שנת תרל"ה): 'אך את שבתותי תשמורו וכו' אות הוא ביני וביניכם וכו' לדעת כי אני ה' מקדישכם' (שמות לא יג). פירוש, שבכל דבר צריכין לשמור בחינת השבת. פשוט הנייחא שיש להקב"ה מכל הבריאה שלכבודו ברא בכלל ובפרט, לזכור לעשות כל המעשים כדי לגמור רצונו יתברך מה שהוא אף שאינו יודע כראוי איך, וזה תכלית הבריאה, וזה שכתוב 'שבתותי' [גם השבת וגם ימות החול שמתנהג בהם בבחינת השבת].

המקום המסוגל והמקודש

ישועות במשכן שילה

בה נפקדה
חנה ונושעה
ורבים נושעו
בגדולות ונצורות

כמדי שנה גם השנה יתקיים אי"ה

תפילת רבים

ותפילת חנה המסוגלת לישועה

בראשות כ"ק אדמו"ר שליט"א

מקאסוב ארה"ב

במושב משכן שילה

להעתיר בדבר ישועה ורחמים ברפואות ופרנסה

וכל מילי דמיטב

ביום א' פר' ראה הבעל"ט

לכידורים והרשמה לנסיעה:

ירושלים

גרינוולד אברהם שלמה 053-4196528

שמעון אהרן שכטר 050-4197971

יעקב שאמועל 053-3157987

בני ברק

זעליג אייגר 055-6732424 0548423005

ברכפלד

יעקב שאמועל 0533157987

בית שמש

משה אדלר 0527118614

אלעד

חיים מאיר פליגמן 0533199798

**עקב מגבלת מקום
הזדרזו בהרשמה**

להעברת קויטל ופ"נ

שיקרא ע"י מרן אדמו"ר שליט"א

להרב חיים מאיר שטיינמץ שליט"א

sbshiloh1@gmail.com **054-8407-409**